

ข่าวเดือนการระบาด ประจำวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

โรคยอดฝักดาบ (Bakanae Disease)

สาเหตุ เชื้อรา *Fusariumfujikuroi* Nirenberg (*Fusariummoniliforme* J. Sheld)

พบโรคในระยะกล้า ต้นกล้าจะแห้งตายหลังจากปลูกได้ไม่เกิน ๗ วัน แต่มักพบกับข้าวอายุเกิน ๑๕ วัน ระยะเริ่มแตกกอ ข้าวเป็นโรคจะต้นผอมสูงเด่นกว่ากล้าข้าวโดยทั่ว ๆ ไป

ต้นข้าวผอมมีสีเขียวอ่อนซีด มักย่างปล้อง บางกรณีข้าวจะไม่ย่างปล้อง แต่รากจะเน่าช้าเวลาถอนมักจะขาดตรงบริเวณโคนต้น ถ้าเป็นรุนแรงกล้าข้าวจะตาย หากไม่รุนแรงอาการจะแสดงหลังจากย้ายไปปักดำได้ ๑๕-๔๕ วัน โดยที่ต้นเป็นโรคจะสูงกว่าข้าวปกติ ใบมีสีเขียวซีด เกิดรากแขนงที่ข้อลำต้นตรงระดับน้ำ บางครั้งพบกลุ่มเส้นใยสีชมพูตรงบริเวณข้อที่ย่างปล้องขึ้นมา ต้นข้าวที่เป็นโรคมักจะตายและมีน้อยมากที่อยู่รอดจนถึงออกรวง

การแพร่ระบาด เชื้อราจะติดไปกับเมล็ด สามารถมีชีวิตในซากต้นข้าวและในดินได้เป็นเวลาหลายเดือน พบว่า หน้ำชันกาด เป็นพืชอาศัยของโรค

การป้องกันกำจัด

๑ หลีกเลี่ยงการนำเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เคยเป็นโรคระบาดมาปลูก

๒ คลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น แมนโคเซบ หรือ คาร์เบนดาซิม+แมนโคเซบ อัตรา ๓ กรัมต่อเมล็ด ๑ กิโลกรัม หรือแช่เมล็ดข้าวเปลือกก่อนห่มข้าวในถังอกก่อนปลูก ด้วยสารละลายของสารป้องกันกำจัดเชื้อราดังกล่าวในอัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือแช่เมล็ดข้าวในสารละลายโซเดียมคลอไรด์ไฮโปคลอไรท์ (คลอรีน) ความเข้มข้น ๕ เปอร์เซ็นต์หรือ คลอรีน อัตรา ๑ : น้ำ ๙ ส่วน

๓ ควรกำจัดต้นข้าวที่เป็นโรคโดยการถอนและเผาทิ้ง

๔ เมื่อเกี่ยวข้าวแล้วควรไถน้ำเข้าที่นาและไถพรวน ปล่อยน้ำเข้าที่นาประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเชื้อราสาเหตุโรคที่ตกค้างในดิน

นายชัยวัฒน์ สุขอารมณ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร-รายงาน

E-mail: Phranakhon_๐๒@hotmail.com โทร. ๐๓๕-๓๒๒๐๑๗

จัดทำโดย: นายชัยวัฒน์ สุขอารมณ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร